

Voorstellen 2022

Laten we dragers van eenheid worden

Zoeken naar eenheid, ervoor zorgen dat mensen zich met elkaar verbonden voelen - dat is één van de grootste uitdagingen van onze tijd.

Onze huidige tijd wordt gekenmerkt door tegenstrijdige ontwikkelingen.

Eenzijds zijn we er ons steeds meer van bewust hoezeer wij als mensheid met elkaar en met de rest van de schepping zijn verbonden. De coronacrisis heeft ons opnieuw doen beseffen dat wij één grote menselijke familie zijn; bepaalde moeilijke situaties treffen ons allemaal, en we kunnen deze alleen oplossen door het samen te doen.

Anderzijds wordt de polarisatie in de wereld zowel in sociaal, politiek als ethisch opzicht steeds groter. Hierdoor kan er verdeeldheid ontstaan in samenlevingen, landen en zelfs binnen gezinnen. Christenen zijn niet immuun voor deze tegenstellingen. Tussen de kerken, en zelfs binnen de kerken, verharden de standpunten en kunnen zij tot verdeeldheid leiden, juist op het moment dat het zo ontzettend belangrijk is dat wij - ondanks al onze verschillen - getuigen zijn van vrede.

Daarnaast gaan deze tegenstellingen in sommige landen als gevolg van de gevallen van seksueel misbruik en geestelijke mishandeling die nu aan het licht komen, ook nog eens gepaard met een verregaand verlies van vertrouwen in christelijke gemeenschappen. Voor veel mensen geldt dat hun vertrouwen is geschaad. Net als op andere plekken in de wereld zijn we in Taizé bezig geweest met het aan het licht brengen van de waarheid over deze ernstige kwesties. En wij willen alles doen wat in ons vermogen ligt om Taizé voor iedereen een veilige plek te laten zijn (www.taize.fr/protection).

De kerk is geroepen om een plaats van vriendschap voor iedereen te zijn. Dat vraagt om een radicale ommekeer - en wel nu, willen we trouw blijven aan de boodschap van het evangelie. De liefde van Christus, waarbij hij zichzelf voor ons heeft gegeven, heeft een nieuwe bron geopend waaruit wij de energie kunnen putten om als

broeders en zusters te samen te leven, om de waardigheid van ieder mens te bevorderen en goed voor de schepping te zorgen. Christus vraagt ons om door onze verbondenheid als broeders en zusters er een teken van te zijn dat hij is gekomen om alle mensen in Gods liefde te verenigen.

Ik zou graag willen dat deze voorstellen voor 2022 ons uitnodigen om onszelf de vraag te stellen: welke rol kunnen wij spelen om de eenheid te bevorderen binnen de menselijke familie en de schepping als geheel, met degenen die dicht bij ons staan, in onze kerken en gemeenschappen, en zelfs in ons eigen hart?

fr. Abis

- *De zes voorstellen worden allemaal gevolgd door een tekst om de reflectie te helpen verdiepen. Deze korte citaten zullen verder worden uitgediept in een aantal artikelen op de website, in podcasts en tijdens workshops die in Taizé worden aangeboden.*
- *Ook zullen er bij al deze zes voorstellen online bijbelteksten en commentaren worden gegeven. Deze vormen de inspiratie voor de keuze van de teksten die worden gebruikt bij de bijbelinleidingen in Taizé. Zie www.taize.fr/bible*

De pelgrimage van vertrouwen in 2022

Hoewel de pandemie nog niet voorbij is, hopen we de pelgrimage van vertrouwen in Taizé en elders te kunnen voortzetten:

- **Wekelijkse ontmoetingen in Taizé, het hele jaar door**
- **Van 8 - 15 mei 2022, een pelgrimage naar het Heilige Land.**
- **Van 7 tot 10 juli 2022, Europese Ontmoeting in Turijn.**
- **Van 13 - 17 juli 2022, een ontmoeting van vriendschap tussen jonge moslims en christenen.**
- **Van 21 - 28 augustus 2022, een reflectieweek voor 18-35-jarigen. Tijdens deze week kan iedereen die dat wil, deelnemen aan een speciaal programma over het behoud van biodiversiteit.**
- **Van 28 december 2022 - 1 januari 2023, de volgende Europese Ontmoeting. Waar dit is, zal worden bekendgemaakt in Turijn.**

Eerste voorstel | *De vreugde van het ontvangen*

We kunnen allemaal bijdragen aan een toekomst waarin sprake is van vrede en eenheid binnen de menselijke familie. Dit begint met de relaties die wij met elkaar aangaan. Wij moeten voor elkaar zorgen, niet alleen binnen ons gezin, maar ook als het gaat om onze familie en vrienden. Vooral in tijden van beproeving.

Elke keer als we ons openstellen voor mensen met een andere achtergrond dan die van onszelf, wordt ook de eenheid binnen de menselijke familie versterkt. Zou het mogelijk zijn om vaker op elkaar af te stappen, ook als het gaat om mensen die we niet spontaan uit onszelf zouden benaderen? We zouden zomaar verrast kunnen zijn over wat we van hen ontvangen - op een manier die we ons nooit hadden kunnen voorstellen.

Als wij ons niet laten verlammen door onze aarzeling of angst zullen we ervaren hoe vreugdevol het is om te ontvangen. In onze relatie met anderen ontdekken wij onze eigen identiteit. Zij kunnen ons zelfs helpen periodes te boven te komen waarin we innerlijk bedroefd zijn en zij kunnen ons leven weer zin geven.

In een van de gelijkenissen die Jezus vertelt, wordt iemand die gewond is geholpen door een vreemdeling die langs kwam. Door dit te doen, liep die man het risico dat hij etnische, politieke en religieuze grenzen overschreed. Maar misschien was het wel zo dat die spontane daad, waarbij hij een naaste werd voor de gewonde man, die dag zin gaf aan zijn leven. Ook vandaag de dag kennen we deze figuur nog: "de barmhartige Samaritaan"), en worden door hem geïnspireerd (Lucas 10:29-37).

*"Een van de uitdrukkingen in ons land is **Ubuntu** - de essentie van ons mens-zijn. **Ubuntu** wil met name zeggen dat je als mens niet in isolatie kunt bestaan. **Ubuntu** spreekt over onze onderlinge verbondenheid. We zien onszelf veel te vaak als individuen, gescheiden van elkaar, terwijl we als mensen onderling verbonden zijn en alles wat je doet invloed heeft op de wereld."*

De Anglicaanse emeritus aartsbisschop Desmond Tutu, die een belangrijke rol speelde in de strijd tegen de apartheid en in het verzoeningsproces in Zuid-Afrika

Tweede voorstel | *Bevorderen van de dialoog*

Eenheid zoeken betekent vooral dat we moeten werken aan vertrouwen. Maar al te vaak worden menselijke relaties geschaad door wantrouwen. In het publieke debat en op social media is er steeds vaker sprake van verbaal geweld, en worden mensen gemanipuleerd door middel van angst. Hoe zouden we daarop kunnen reageren?

Wij kunnen ervoor kiezen om te luisteren en de dialoog aan te gaan. Dit betekent niet dat we hoeven te zeggen dat we vinden dat de ander gelijk heeft als dat niet zo is, maar het betekent wel dat we altijd moeten proberen het gesprek gaande te houden met andersdenkenden. Laten we altijd alles in het werk stellen om te voorkomen dat de dialoog wordt beëindigd.

Laten we ons voornemen om nooit een etiket op iemand te plakken en geen vooroordelen door te geven. Niemand zou mogen worden gereduceerd tot iets wat ze hebben gedaan of tot een mening die ze hebben. En een verschil van opvatting (ook als dit gaat om een fundamenteel verschil) kan altijd zonder agressie worden besproken. Daarbij moet wel aangetekend worden dat in bepaalde gevallen van onrechtvaardigheid het ook belangrijk is dat de boosheid over deze situatie wordt geuit.

Vaak is onze reflex om onze eigen identiteit te beschermen, wat de verdeeldheid in de samenleving, en ook binnen kerken, kan vergroten. Zouden we een identiteit kunnen ontwikkelen die niet uitgaat van 'wij-zij', maar is gebaseerd op een 'sense of belonging', waarin we toch open zijn voor anderen?

"Er kunnen zeer diepe en intieme vriendschappen ontstaan tussen mensen die totaal verschillend denken over heel fundamentele zaken. Natuurlijk schuurt dit tot op bepaalde hoogte, maar het zorgt er ook voor dat een vriend of vriendin nog dierbaarder wordt."

De Franse filosoof Jacques Maritain in 1970

Derde voorstel | ***We zijn allemaal broeders en zusters***

Eenheid zoeken betekent dat we sociale ongelijkheid niet accepteren. In bepaalde situaties wordt polarisatie veroorzaakt door het feit dat veel mensen of zelfs hele landen zich buitengesloten voelen.

Met christenen uit alle kerken, met gelovigen van verschillende religies, met vrouwen en mannen van goede wil die niet in God geloven, kunnen wij solidair zijn met mensen in moeilijke situaties, met mensen die buitengesloten worden, met migranten, van wie het leven vaak getekend is door veel lijden.

Als broeders en zusters samenleven begint bij onze eigen voorkeur. Laten we scheidsmuren afbreken en vriendschappen opbouwen. En we zullen zien dat onze hart zich verruimt, en we opener en menselijker worden. Het is goed als we ons realiseren dat onze manier van leven het verschil kan maken, zelfs tot aan de andere kant van de aarde.

Voor gelovigen is het samenleven als broeders en zusters onlosmakelijk verbonden met het geloof. Jezus zegt: "Alles wat jullie gedaan hebben voor een van mijn onaanzienlijkste broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan" (Matteüs 25:40). Door in de wereld te komen, is Jezus Christus verenigd met een ieder van ons. Wij komen dichterbij hem als wij ons inlaten met mensen die zijn gekwetst door het leven; dankzij hen kan onze relatie met hem zich verdiepen.

"De grootste uitdaging van deze tijd is: hoe kunnen we een revolutie van het hart teweegbrengen, een revolutie die alleen tot stand kan komen als hij bij een ieder van ons, in ons, begint. Wanneer we ermee beginnen de meest nederige plaats in te nemen, de voeten van anderen te wassen, onze broeders en zusters lief te hebben met die vurige liefde, die hartstocht, die tot het kruis leidde, dan kunnen wij echt zeggen: 'Nu heb ik een begin gemaakt!'"

De Amerikaanse journaliste Dorothy Day, in de frontlinie van de strijd voor de mensenrechten, in 1963

Vierde voorstel | **Solidariteit met de schepping als geheel**

Vandaag de dag zijn we ons beter bewust dat de schepping één geheel is. De onderlinge afhankelijkheid van al wat leeft doet ons beseffen dat wij in zekere zin zusters en broeders zijn van alles wat leeft. Voor gelovigen is onze prachtige planeet een geschenk dat God ons heeft toevertrouwd en dat wij moeten doorgeven aan de volgende generatie.

Vandaag de dag zien we hoezeer onze aarde heeft te lijden onder menselijke activiteit. Nog maar onlangs zijn grote delen van de wereld getroffen door milieu- en natuurrampen en extreme klimaateffecten. Er zullen steeds meer mensen door dit soort crises worden gedwongen om hun eigen land te verlaten omdat dit onbewoonbaar is geworden. En al tientallen jaren wordt in talrijke wetenschappelijke onderzoeken gewaarschuwd voor het verlies aan biodiversiteit.

Deze ecologische noodsituaties vragen niet alleen om een antwoord vanuit de politiek, maar ook om wetenschappelijke innovaties en sociale keuzes. Er zijn veel jongeren die zich op een moedige wijze voor het klimaat inzetten, maar soms slaat de frustratie en boosheid onder hen toe - wat begrijpelijk is.

Maar we moeten ons niet laten ontmoedigen! Vaak begint een transformatie met "bijna niets". Voor gelovigen vormt het geloof in God een inspiratiebron om zich in te zetten en te geloven in het vermogen van de mens om iets aan dit soort crises te doen. Zouden wij onszelf allemaal kunnen afvragen: welke concrete stap, hoe bescheiden ook, kan ik in de nabije toekomst zetten om te zorgen dat in ecologisch opzicht het roer werkelijk omgaat?

"Ieder van ons - wie en waar we ook zijn - kan ertoe bijdragen dat het roer werkelijk om gaat in onze gezamenlijke reactie op de ongekende dreiging van klimaatverandering en schade aan natuur en milieu. Het is onze spirituele opdracht om te zorgen voor Gods schepping. Dit vraagt om commitment. Dit is een kritiek moment. De toekomst van onze kinderen en de toekomst van ons gemeenschappelijk thuis hangen ervan af."

Gezamenlijke verklaring van paus Franciscus, patriarch Bartholomeüs I en aartsbisschop Justin Welby van Canterbury, 1 september 2021

Vijfde voorstel | *Een hartstocht voor eenheid onder christenen*

Het zoeken naar eenheid is een belangrijke uitdaging voor christenen. Hoe zouden we een gist van broederlijke en zusterlijke liefde kunnen zijn als er verdeeldheid onder ons blijft bestaan? In Christus vinden wij een unieke bron van eenheid (Johannes 17:20-21; Efeziërs 2:14). Door zijn leven te geven tot aan het kruis ging hij tot het uiterste in een liefde die haat overwint en de scheidsmuren tussen mensen omver werpt.

Het evangelie roept ons ertoe op om onze verdeeldheid achter ons te laten en er getuigen van te worden dat eenheid mogelijk is, zelfs bij grote verscheidenheid. Is dat niet juist nu een belangrijke bijdrage waartoe wij als christenen zijn uitgenodigd, zodat de menselijke familie kan samenleven als broeders en zusters? Dit soort getuigenis is overtuigender dan vele woorden bij elkaar.

Het evangelie vraagt van ons dat we ons oefenen in de kunst van het scheppen van eenheid. En wij allen kunnen dragers van eenheid zijn door op de plek waar wij leven te zorgen voor verbinding: door te luisteren en vriendschappen aan te gaan.

In de dialoog tussen christelijke denominaties is het belangrijk dat we de verschillen die er zijn serieus nemen. Ook blijft theologisch onderzoek onontbeerlijk. Maar dialoog op zich leidt niet tot zichtbare eenheid.

Om een weg vooruit te vinden zouden we elkaar als doopleden van de verschillende kerken vaker moeten ontmoeten in de vorm van een gemeenschappelijk gebed dat is gecentreerd rond het woord van God. En wie weet. De Heilige Geest zou ons zomaar kunnen verrassen. We kunnen ontdekken dat Jezus degene is die ons samenbrengt en dat de liefde van Christus veel duidelijker haar licht kan werpen wanneer we nederig erkennen wat wij tekortkomen en wanneer we ons openstellen voor wat we van anderen kunnen ontvangen.

"Het belangrijkste is om te accepteren dat we moeten geven en durven ontvangen. Niet om in dogmatisch relativisme te vervallen, maar om het punt te bereiken waar wij begrijpen dat de essentie van het apostolisch geloof kan worden uitgedrukt langs verschillende maar convergerende lijnen. En voor de rest is het belangrijk dat we blijven hopen en wachten op een nieuwe uitstorting van de Geest en klaar zijn om die te verwelkomen."

Elisabeth Behr-Sigel, orthodox theologe, in 1986

Zesde voorstel | *Laat God ons hart één maken*

Zoeken naar eenheid vereist inzet van ons hele zijn. Een inzet die begint bij ons eigen hart. Met de woorden van een eeuwenoude psalm, stijgt ons gebed op tot God: "Verenig mijn hart om uw naam te vrezen" (Psalm 86:11).

Om innerlijke eenheid te bereiken is het soms noodzakelijk dat we goed kijken naar onze eigen wensen en verlangens, en dat we accepteren dat we niet alles kunnen doen en niet alles kunnen ervaren. Als we veel keuzemogelijkheden hebben, is het wellicht goed om te kijken welke keuzes het beste leiden tot vrede, licht en geluk.

In ons is er een diepe dorst naar gemeenschap en eenheid die God ons schenkt en wij kunnen deze dorst tot uitdrukking brengen in het gebed. Zelfs een paar woorden zijn genoeg, waarbij we in stilte alleen bij God zijn, om ons te helpen de zin van ons leven te vinden en om de Heilige Geest in ons zijn werk weer te laten doen.

Er ligt altijd in ieder geval één weg open als wij zoeken naar een verenigd hart: onze ogen gericht houden op Jezus Christus, hem beter leren kennen, onze vreugden en moeiten aan hem toevertrouwen. Zelfs te midden van moeilijkheden, zelfs met weinig zekerheden voor de toekomst, kunnen wij zo stap voor stap onze weg voortzetten, erop vertrouwend dat, door de Heilige Geest, de opgestane Christus altijd bij ons is.

"Stil worden betekent luisteren naar God, alles wegnemen wat ons ervan weerhoudt naar God te luisteren of God te horen. Het betekent luisteren naar God overal waar hij zijn wil tot uitdrukking laat komen, of dat nu in het gebed is of op een andere manier. Wij hebben deze stilte nodig om Gods wil te doen, stilte die verruimd wordt door die andere kant van onszelf die we zo vaak veronachtzamen... of waar we in onwetendheid aan voorbij gaan: bezinning. Wij moeten de sporen, de hints, de uitnodigingen, de opdrachten van Gods wil "verzamelen" zoals een boer zijn oogst in de schuur verzamelt en zoals de onderzoeker de resultaten van een experiment verzamelt."

De Franse schrijfster en maatschappelijk werkster Madeleine Delbrêl, in 1968